

Số: /SNN-TTBVT
V/v báo cáo kết quả nghiên cứu,
học tập kinh nghiệm sản xuất một
số cây trồng tại Công ty CPTPKK
Đông Giao

Hà Tĩnh, ngày tháng 5 năm 2024

Kính gửi: Ủy ban nhân dân tỉnh

Thực hiện chủ trương của Lãnh đạo tỉnh về phát triển các chuỗi sản phẩm liên kết với Công ty cổ phần thực phẩm xuất khẩu Đông Giao; thời gian qua Sở Nông nghiệp và Phát triển nông thôn đã phối hợp với các địa phương và Công ty triển khai một số mô hình sản xuất dưa, ngô ngọt, đậu tương rau trên địa bàn tỉnh. Ngày 09/5/2024, Sở đã thành lập Đoàn công tác nghiên cứu, học tập kinh nghiệm sản xuất một số đối tượng cây trồng và tình hình sản xuất, kinh doanh của Công ty cổ phần thực phẩm xuất khẩu Đông Giao; tổ chức làm việc với Sở Nông nghiệp và PTNT tỉnh Ninh Bình về kinh nghiệm trong chỉ đạo sản xuất, liên kết và tiêu thụ sản phẩm dưa, ngô ngọt, đậu tương rau trên địa bàn tỉnh; tham vấn các tỉnh có sản xuất liên kết với Công ty cổ phần thực phẩm xuất khẩu Đông Giao; Sở Nông nghiệp và PTNT báo cáo và đề xuất UBND tỉnh như sau:

1. Tình hình triển khai liên kết sản xuất của Công ty trên địa bàn Hà Tĩnh

Sau cuộc làm việc với Lãnh đạo tỉnh ngày 06/12/2023, Công ty cổ phần thực phẩm xuất khẩu Đông Giao đã phối hợp với các huyện (Kỳ Anh, Vũ Quang, Hương Sơn, Cẩm Xuyên, Hương Khê) tiến hành khảo sát điều kiện đất đai, phân tích mẫu đất tại một số vùng dự kiến triển khai sản xuất liên kết, ký biên bản ghi nhớ với địa phương, kết quả bước đầu như sau:

- Đối với sản xuất ngô ngọt: Tại huyện Hương Sơn đã triển khai sản xuất 13 ha với 54 hộ tham gia (Sơn Tây 4ha, 14 hộ; Kim Hoa 6,5ha, 15 hộ; Sơn Tiến 1,6ha, 21 hộ; Sơn Ninh 0,7ha, 3 hộ; Sơn Trung 0,2 ha, 01 hộ). Năng suất bình quân đạt 13 tấn bắp tươi/ha (sản phẩm thu hoạch đạt tiêu chuẩn đã được công ty thu mua), giá bán 4.800 đ/kg, ngoài ra giá trị cây ngô làm thức ăn chăn nuôi khoảng 6 triệu đồng/ha, tổng doanh thu đạt 68,4 triệu/ha, lợi nhuận 42,4 triệu/ha, cao hơn khoảng 3,5 triệu/ha so với lợi nhuận trung bình ngô bắp tươi tại địa phương.

- Đối với đậu tương rau: Diện tích thực hiện 1 ha tại xã Sơn Lễ, huyện Hương Sơn, đến nay đã thu hoạch, tuy nhiên năng suất đạt thấp, kích thước quả không đạt tiêu chuẩn nên công ty không tiến hành thu mua.

Đối với sản xuất dứa: Đến thời điểm hiện nay đã trồng được 15 ha tại huyện Kỳ Anh (03 mô hình gồm 02 hộ và 01 tổ hợp tác thuê đất của Công ty cổ phần chăn nuôi Bình Hà) và đang tiếp tục làm đất để tổ chức sản xuất tại Kỳ Anh và Cẩm Xuyên khi điều kiện thời tiết thuận lợi.

2. Tình hình sản xuất, chế biến của Công ty cổ phần thực phẩm xuất khẩu Đồng Giao.

Công ty cổ phần thực phẩm xuất khẩu Đồng Giao tiền thân là Nông trường Quốc doanh Đông Giao được thành lập vào năm 1955 và chuyển đổi từ doanh nghiệp nhà nước sang công ty cổ phần vào năm 2006.

2.1. Sản xuất nguyên liệu

a. Cây dứa: Tổng diện tích dứa trồng trên diện tích được nhà nước cho thuê và công ty liên kết với các địa phương khoảng 5.600 ha, ngoài ra Công ty thu mua dứa của các hộ dân tại các địa phương, cụ thể như sau:

- Tại Ninh Bình: Dứa được triển khai sản xuất từ năm 1973, đến nay tổng diện tích khoảng 3.300 ha, trong đó: Diện tích của Công ty do nhà nước cho thuê đất (giao khoán cho công nhân và các hộ dân trên địa bàn khoảng 3.000 ha); diện tích liên kết với các hộ dân khoảng 300 ha. Năng suất trung bình theo báo cáo của công ty là 60 tấn/ha/chu kỳ (theo báo cáo của Sở Nông nghiệp và PTNT Ninh Bình năng suất đạt 46,43 tấn/ha/chu kỳ), mỗi chu kỳ sản xuất dứa từ trồng đến thu hoạch khoảng 16 - 18 tháng.

- Tại Sơn La: Từ năm 2020 tiến hành sản xuất dứa liên kết với Công ty cổ phần thực phẩm xuất khẩu Đồng Giao, đến nay diện tích sản xuất liên kết khoảng 236 ha và diện tích công ty đầu tư, tổ chức sản xuất khoảng 864 ha, năng suất thu hoạch bình quân 51,3 tấn/ha.

- Tại Thanh Hóa: Theo báo cáo của Sở Nông nghiệp và PTNT Thanh Hóa, diện tích sản xuất dứa toàn tỉnh năm 2023 khoảng 3.935,8 ha, trong đó diện tích thu hoạch đạt 3.298 ha, diện tích trồng mới đạt 1.313,9 ha, năng suất bình quân đạt 25,7 tấn/ha/chu kỳ (diện tích thâm canh cao có thể đạt 40-45 tấn/ha/chu kỳ), sản lượng 84.853 tấn, tập trung tại một số địa phương: Hà Trung 900 ha, thị xã Bỉm Sơn 700 ha, Ngọc Lặc 990 ha, Thạch Thành 610 ha, Yên Định 520 ha, Cẩm Thủy 125 ha,.... Sản phẩm cung cấp cho các doanh nghiệp chế biến trong tỉnh và Công ty cổ phần thực phẩm xuất khẩu Đồng Giao theo các hình thức liên kết sản xuất và tự do thương thảo, mua bán.

- Tại Gia Lai: Diện tích sản xuất dứa của Công ty là 1.297 ha, trong đó diện tích liên kết với các hộ là 320,82 ha, diện tích còn lại do công ty đầu tư, tổ chức sản xuất toàn bộ trên diện tích đất thuê; diện tích hiện cho sản phẩm 223 ha, năng suất khoảng 50 - 60 tấn/ha/chu kỳ, sản lượng 13.380 tấn.

b. Cây ngô ngọt: Diện tích sản xuất liên kết với các tỉnh khoảng 2.250 ha, trong đó Ninh Bình khoảng 300 ha/năm, Thanh Hóa khoảng 550 ha/năm, Nghệ

An khoảng 200 ha/năm, Sơn La khoảng 700 ha/năm, các tỉnh Tây Nguyên khoảng 500 ha/năm.

c. Đậu tương rau: Sản xuất liên kết tại các địa phương khoảng 1.650 ha, trong đó Ninh Bình 200 ha, Thái Bình khoảng 200 ha, Sơn La khoảng 700 ha, Lai Châu 50 ha, Thanh Hóa khoảng 500 ha/năm.

d. Vải thiều: Thu mua tại các tỉnh có vùng nguyên liệu lớn như Hưng Yên, Bắc Giang.

e. Rau chân vịt: Sản xuất liên kết tại một số địa phương như tại Thanh Hóa, Thái Bình, Sơn La...

f. Đu đủ, chanh leo, ngô rau: Sản xuất liên kết và thu mua tại Tây Nguyên, Tiền Giang...

g. Xoài: Thu mua tại Sơn La, Đồng Tháp...

2.2. Chế biến tiêu thụ

Hiện nay công ty có 3 nhà máy chế biến: Nhà máy chế biến tại Ninh Bình công suất 32.000 tấn/năm, nhà máy tại Sơn La công suất 52.000 tấn/năm, nhà máy tại Gia Lai công suất 52.000 tấn/năm. Nguyên liệu phục vụ chế biến bao gồm dứa, ngô ngọt, xoài, vải thiều, thanh long, đu đủ, chanh leo, đậu tương rau, rau chân vịt,... Sản phẩm chế biến và xuất khẩu của công ty gồm: Sản phẩm đông lạnh, nước quả cô đặc, đồ hộp của sản phẩm dứa, chanh dây; đồ tươi của sản phẩm đậu tương, ngô ngọt, vải... ; sản phẩm chủ yếu xuất khẩu ra thị trường EU, Hàn Quốc, Nhật Bản, Mỹ, Israel.

3. Đặc điểm khí hậu thời tiết, thổ nhưỡng tại Hà Tĩnh và yêu cầu sinh thái của dứa, ngô ngọt, đậu tương rau.

3.1. Đặc điểm khí hậu thời tiết, thổ nhưỡng tại Hà Tĩnh

- Khí hậu: Hà Tĩnh nằm trong khu vực nhiệt đới gió mùa, hằng năm có hai mùa rõ rệt là mùa mưa và mùa hè. Lượng mưa trung bình hằng năm từ 2.500 mm đến 2.800 mm, năm cao đạt 3.200 - 3.800 mm, mưa tập trung vào các tháng 9,10,11, chiếm tỷ lệ từ 70 - 75% tổng lượng mưa cả năm; ẩm độ không khí cao, nhất là từ tháng 10 năm trước đến tháng 02 năm sau độ ẩm không khí cơ bản duy trì trên 85%. Mùa hè nắng gắt, có gió Tây Nam khô nóng; nhiệt độ cao nhất có thể lên đến 39 - 42°C; ẩm độ không khí trong mùa Hè rất thấp, nhất là thời điểm có gió Tây Nam thổi mạnh; thời gian chiếu sáng trung bình hàng năm từ 1.400 - 1.680 giờ/năm.

- Thổ nhưỡng: Tài nguyên đất của Hà Tĩnh khá đa dạng, bao gồm 9 nhóm đất: đất cát, đất mặn, đất phèn mặn, đất phù sa, đất bạc màu, đất đỏ vàng, đất mùn vàng đỏ trên núi, đất dốc tụ, và nhóm đất mùn tro sỏi đá; nhóm đất đỏ vàng chiếm tỷ lệ cao nhất khoảng 51,6% diện tích đất tự nhiên của tỉnh.

3.2. Yêu cầu sinh thái của cây dứa, ngô ngọt, đậu tương rau

a. Yêu cầu sinh thái của cây dứa

- Nhiệt độ: Cây dứa sinh trưởng và phát triển thuận lợi ở những vùng có nhiệt độ bình quân năm từ 20 - 27°C, bình quân tháng thấp nhất không dưới 15°C và cao nhất không quá 32°C. Khi dứa chuẩn bị chín, nếu gặp nhiệt độ 23-25°C, trời ít mưa, dứa sẽ đạt phẩm chất tốt; nếu chín vào thời kỳ lạnh và ẩm, khả năng tích lũy chất thấp, phẩm cấp giảm.

- Ẩm độ không khí và lượng mưa: Cây dứa yêu cầu độ ẩm không khí trung bình năm từ 75-80%, lượng mưa trung bình năm thích hợp nhất đối với việc sinh trưởng và phát triển của cây dứa từ 1.200 - 1.500 mm.

- Ánh sáng: Cây dứa yêu cầu về ánh sáng nhiều nhưng thích ánh sáng tán xạ hơn ánh sáng trực xạ, thiếu ánh sáng cây mọc yếu, quả nhỏ. Tuy nhiên, nếu ánh sáng quá mạnh, nắng hạn kéo dài có thể ảnh hưởng đến sinh trưởng, phát triển và năng suất dứa.

- Đất trồng: Dứa là cây không kén đất, có thể trồng được trên nhiều loại đất khác nhau như đất đỏ Bazan, đất đá vôi, đất đỏ vàng, đất vàng đỏ trên phiến thạch, đất phù sa cổ.... Độ pH đất thích hợp nhất với nhóm dứa cayen là 5,6 - 6,0, nhóm dứa Queen là 4,0 - 5,0.

Cây dứa có bộ rễ phát triển yếu và phân bố chủ yếu ở tầng đất mặt, nên đất trồng dứa yêu cầu tơi xốp, thoáng khí, có kết cấu dạng hạt, thoát nước tốt.

b. Yêu cầu sinh thái của ngô ngọt, đậu tương rau

Cây ngô và đậu tương rau thích hợp loại khí hậu ôn đới, cận nhiệt đới. Nhiệt độ thích hợp để ngô ngọt và đậu tương rau sinh trưởng và phát triển là 25-30°C, dưới 13°C cày ngừng sinh trưởng và trên 35°C cây sinh trưởng kém; ẩm độ thích hợp từ 75 – 85% tùy từng giai đoạn sinh trưởng, phát triển; ngô, đậu tương rau thích hợp trên các vùng đất phù sa ven sông, đất cát pha, thịt nhẹ, độ phì khá, thoát nước tốt, không bị ngập úng vào mùa mưa.

Đánh giá chung về sự phù hợp điều kiện khí hậu thời tiết, thổ nhưỡng với cây dứa, ngô ngọt, đậu tương:

- *Đối với cây dứa: Đối chiếu yêu cầu sinh thái cây dứa và điều kiện thổ nhưỡng, khí hậu Hà Tĩnh thì cây dứa cơ bản phù hợp với điều kiện địa hình, thổ nhưỡng tại một số vùng thuộc các huyện như: Kỳ Anh, Cẩm Xuyên, Hương Sơn, Hương Khê, Vũ Quang...; tuy nhiên cần lưu ý một số vấn đề như: Hạn hán do nắng nóng kéo dài, ngập úng trong mùa mưa lũ; việc phòng trừ sâu bệnh, nhất là bệnh thối nõn; tình trạng rám quả do nắng; địa hình dốc, lượng mưa lớn dễ gây xói mòn làm ảnh hưởng đến tầng canh tác và độ phì của đất ... Vì vậy, trong quá trình tổ chức sản xuất cần thực hiện đồng bộ các giải pháp như: Bố trí thời vụ trồng linh hoạt nhằm hạn chế tối đa ảnh hưởng bất thuận của thời tiết trong các thời kỳ xung yếu của cây dứa; tuân thủ nghiêm ngặt quy trình sản xuất do Công ty đề ra; trong điều kiện có thể cần lắp đặt hệ thống tưới để cung cấp đủ nước trong mùa hè; những vùng có nguy cơ ngập úng vào mùa mưa cần chú*

động các biện pháp tiêu úng; chuẩn bị các vật liệu để che tủ giai đoạn phát triển quả khi gặp nắng nóng; chủ động phòng trừ bệnh thối nõn từ giai đoạn làm đất, xử lý chồi giống và trong cả quá trình sinh trưởng, phát triển của dứa...

- Đối với ngô ngọt và đậu tương rau: Đối chiếu với yêu cầu sinh thái ngô ngọt và đậu tương rau với thực tiễn sản xuất thì Hà Tĩnh có thể bố trí sản xuất ngô ngọt và đậu tương rau trong vụ Đông và vụ Xuân, thuận lợi nhất là trà Đông muộn – Xuân sớm.

4. Kế hoạch sản xuất của Công ty thời gian tới

Theo kế hoạch của Công ty cổ phần thực phẩm xuất khẩu Đồng Giao đến năm 2025 sẽ tiến hành liên kết sản xuất trên địa bàn Hà Tĩnh 2.400 ha (dứa 2.000 ha, trong đó: Liên kết với Công ty cổ phần chăn nuôi Bình Hà 1.100 ha; sản xuất liên kết với các địa phương 900 ha; ngô ngọt 200 ha, đậu tương rau 200 ha), cụ thể như sau:

- Năm 2024 diện tích sản xuất khoảng 600 ha, trong đó:
 - + Dứa 500 ha: Cẩm Xuyên 220 ha, Kỳ Anh 220 ha, Hương Khê 20 ha, Vũ Quang 10 ha, các địa phương khác 30 ha.
 - + Ngô ngọt 50 ha: Hương Sơn 30 ha, Kỳ Anh 1,5 ha, các địa phương khác 18,5 ha.
 - + Đậu tương rau 50 ha: Hương Sơn 2 ha, các địa phương khác 48 ha.
- Năm 2025 mở rộng diện tích sản xuất khoảng 1.800 ha, trong đó:
 - + Dứa 1.500 ha: Kỳ Anh 400 ha, Cẩm Xuyên 300 ha, các địa phương khác 800 ha.
 - + Ngô ngọt 150 ha: Hương Sơn, Kỳ Anh, Hương Khê...
 - + Đậu tương rau 150 ha: Hương Sơn, Vũ Quang...

5. Kiến nghị, đề xuất

Qua kết quả khảo sát, tìm hiểu như đã nêu trên; đối chiếu với điều kiện khí hậu, thổ nhưỡng tại Hà Tĩnh và kế hoạch sản xuất của Công ty cổ phần thực phẩm xuất khẩu Đồng Giao, Sở Nông nghiệp và PTNT tổng hợp báo cáo và kính đề nghị UBND tỉnh xem xét:

5.1. Giao UBND các huyện và các tổ chức, cá nhân liên quan tiếp tục phối hợp với Công ty cổ phần thực phẩm xuất khẩu Đồng Giao khảo sát quỹ đất sản xuất nông nghiệp tại địa phương, xác định địa điểm, diện tích có khả năng thực hiện sản xuất liên kết.

- Đối với dứa: Ngoài diện tích triển khai tại Công ty Bình Hà, các huyện chỉ đạo triển khai thực hiện mô hình điểm với quy mô phù hợp để đánh giá hiệu quả, làm cơ sở mở rộng diện tích sản xuất trong năm 2025 và những năm tiếp theo.

- Đối với ngô ngọt: Tiếp tục phát huy hiệu quả của mô hình trong vụ Xuân 2024, các địa phương căn cứ tình hình sản xuất liên kết của Công ty để

tuyên truyền, hướng dẫn các hộ sản xuất mở rộng diện tích sản xuất liên kết trong vụ Đông 2024 và vụ Xuân 2025.

- Đối với đậu tương rau: Trên cơ sở kết quả của mô hình vụ Xuân 2024, tiến hành đánh giá, rút kinh nghiệm và đề xuất giải pháp triển khai trong thời gian tới.

5.2. Đề nghị Công ty cổ phần thực phẩm xuất khẩu Đồng Giao:

- Nghiên cứu kỹ điều kiện tự nhiên, đất đai, địa hình, khí hậu tại các địa phương, lựa chọn vùng phù hợp với việc trồng dưa, ngô ngọt, đậu tương rau,... để xây dựng kế hoạch liên kết sản xuất đảm bảo bền vững, hiệu quả, trong đó cần chú trọng quy trình sản xuất, công tác giống, thời vụ sản xuất và phòng trừ sâu bệnh. Ban hành quy trình sản xuất các đối tượng cây trồng và hướng dẫn cho các tổ chức cá nhân tham gia liên kết sản xuất tuân thủ đầy đủ các biện pháp kỹ thuật theo yêu cầu của Công ty đề ra.

- Có kế hoạch lập dự án xây dựng nhà máy chế biến dưa, ngô ngọt, đậu tương rau, ... phù hợp với mục tiêu và lộ trình phát triển vùng nguyên liệu trên địa bàn tỉnh.

5.3. Giao Sở Nông nghiệp và Phát triển nông thôn phối hợp với các địa phương, đơn vị liên quan và Công ty cổ phần thực phẩm xuất khẩu Đồng Giao tiến hành theo dõi quá trình triển khai sản xuất, đánh giá tình hình sinh trưởng phát triển, hiệu quả kinh tế sản xuất dưa, ngô ngọt, đậu tương rau; định kỳ 6 tháng tổng hợp, báo cáo Ủy ban nhân dân.

Sở Nông nghiệp và Phát triển nông thôn báo cáo Ủy ban nhân dân tỉnh được biết và chỉ đạo./.

Nơi nhận:

- Như trên;
- Giám đốc Sở; các phó GD Sở;
- Các sở: KH & CN, TN & MT, Công thương;
- UBND các huyện, thành phố, thị xã;
- Các Chi cục: TT&BVTV, Kiểm lâm, QLCLNLS & TS;
- Phòng KHTC, Văn phòng;
- Trung tâm Khuyến nông;
- Công ty CP thực phẩm xuất khẩu Đồng Giao;
- Lưu VT.
- Văn bản giấy: 01 bản

**KT. GIÁM ĐỐC
PHÓ GIÁM ĐỐC**

Nguyễn Quang Thọ